

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 6C/296/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8214208635
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2018:8214208635.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou v právnej veci žalobkyne Q. X., K.. X.X.XXXX, O. Z. XXX/XXX, Z., zast. advokátom JUDr. Igor Šafranko, ul. Sov. Hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. advokátom JUDr. S. Z., advokát, Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a vydanie bezdôvodného obohatenia s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý žalobkyni zaplatiť 586,- eur s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne od 10.10.2015 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobkyni priznáva voči žalovanému náhradu trov konania v celom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou doručenu súdu dňa 17.12.2014 domáhala, aby súd určil, že zmluvná podmienka uvedená v bode 12 VOP v časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou je neprijateľná, vydania bezdôvodného obohatenia v sume 484,- eur s prísl. a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnila tým, že sa jedná o zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX kde jej bol poskytnutý úver 500,- eur za poplatok 484eur s tým, že úver spolu v sume 984 eur uhradí v 12. splátkach po 82 eur. Poplatok predstavoval 96,80 % ročne. Žalovanému uhradil sumu 984 eur. Poplatok je tvorený z 2/3 nákladmi za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy. Jedná sa o neprimeraný poplatok, úžerný. Je preto neprijateľný podľa § 53 ods. 1 OZ, nebolo za neho poskytnuté reálne plnenie, je neurčitý, nie je možné zistiť o aké administratívne plnenie sa jedná. Poukázala na rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/42/2012 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/219/2013, ktorý v obdobnej veci vyhlásil bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a neprijateľnosť totožnej zmluvnej podmienky v zmluve; rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe, č.k. AZ 17 U 192/2010. Predmetný úver je úžerný, odporuje dobrým mravom a je neplatný podľa § 39 OZ v časti úžerných úrokov a neprijateľného poplatku. Tie sú oproti bankám niekoľkonásobne vyššie. Zmluva rovnako podlieha zákonnej úprave spotrebiteľských úverov, zák. č. 258/2001 Z.z., pričom musí obsahovať náležitosti uvedené v § 4 ods. 2 cit. zák., a tieto nemá (neuvedenie RPNM), pod následkami uvedenými v § 4 ods. 3 cit. zák.. Je nemysliteľné, aby sa u žalovaného jednalo o nedbanlivostné konanie, vzhľadom na viaceré úvery a každý je v rozpore so zákonom. Bezdôvodné obohatenie žiada v zmysle § 451 OZ a to vo výške 484 eur ako rozdiel uhradenej sumy a sumy poskytnutej ako úver. Poukázala na rozhodnutia súdov : Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co 71/2011, NS SR sp. zn. 5Cdo 26/2011, 1MCdo 1/09. Naliehavý právny záujem je daný zákonom o ochrane spotrebiteľa.

2. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 8.9.2016 (na pojednávaní) súd pripustil zmenu žaloby v znení : „ Žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 586 eur s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne od 2.dňa po doručení žaloby žalovanému do zaplataenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. „

3. Žalovaný sa k veci vyjadril dňa 12.10.2015. Uviedol, že zmluva je vyňatá z režimu zák. č. 258/2001 Z.z., keďže účel úveru je výkon povolania a teda nejedná sa o zmluvu spotrebiteľskú. Poukázal na skutočnosť, že v zmluve o úvere je dohoda o tom, že ich vzťahy sa budú spravovať ust. Obchodného zákonníka s poukazom na, že sa jedná o kogentné ust. a teda aplikácia OZ, či iných zákonov na ochranu spotrebiteľa je vylúčená. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 6CoE/122/2011 a 7Co/708/2013. Vo výške úrokov odkázal na rozhodnutie Vrchného súdu v Prahe, a nemožnosť odvodzovať výšku úrokov nebankových subjektov od výšky úrokov poskytovanými bankami a to s poukazom na vyššie podnikateľské riziko. Je na bremene žalobcu preukázať, že poplatok vybočoval z priemeru odplát poskytovaných inými subjektami poskytujúcimi financovanie úverov z vlastných zdrojov. K uvádzanému rozhodnutiu cudzieho štátu dodal, že nie je preukázané, aby bolo ho možné po hmotnej stránke použiť aj v tejto veci. Navyiac vo veci bolo pripustené dovolanie a teda otázka nie je ešte v judikatúre riešená. Slovenská právna úprava výslovne účtovaniu poplatku nebráni s poukazom na zákon o spotrebiteľských úveroch, ako poplatky iného druhu, ktoré má spotrebiteľ uhradiť v súvislosti so zmluvou. Poukázal na znenie § 499 Obch. zák. a prípustnosť poplatku a čl. 9 ods. 10 zák. o spotrebiteľských úveroch, z ktorého vyplýva prípustnosť tohto poplatku. Navrhol preto žalobu zamietnuť.

4. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 19.10.2016, č.k. 6C/296/2014-111 súd rozhodol takto :
I. Žalovaný je p o v i n ý žalobkyni zaplatiť 586,- eur s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne od 10.10.2015 do zaplataenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere uzavretej medzi stranami sporu dňa 24.3.2010, číslo zmuvy:XXXXXXXXX, uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru v bode 12 a to v časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je n e p r i j a t e ľ n á .

III. Žalobkyni p r i z n á v a náhradu trov konania v plnom rozsahu.

5. V dôsledku podaného odvolania žalovaného (oi. aj podaná námietka premičania nároku) vo veci rozhodoval rozhodol, že :

I. Potvrďuje rozsudok vo výroku o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky v časti poplatku zodpovedajúce 2/3 nákladov.

II. Zrušuje rozsudok vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni 586 eur s prísl. a súvisiacom výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odvolací súd uviedol, že odvolanie žalovaného je dôvodné iba čiastočne. Odvolací súd s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP uviedol, že v celom rozsahu sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia na ktoré poukazuje, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Na doplnenie a zdôraznenie správnosti, ako aj k odvolacím dôvodom uvádza, že napadnutý rozsudok spĺňa zákonné predpoklady riadneho odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 C.s.p. Odvolacia námietka žalovaného, že napadnutý ; rozsudok nie je riadne odôvodnený, čo je možné považovať za odňatie možnosti strane sporu konať pred súdom, je preto nedôvodná. Rovnako nedôvodnou je aj tvrdenie odvolateľa, že Zmluva o úvere č. 800500519 uzavretá medzi stranami sporu nie je zmluvou spotrebiteľskou. Ani tvrdená skutočnosť, že v uvedenej zmluve o úvere zo dňa 24.03.2010 bolo zaškrtnuté, že poskytnuté finančné prostriedky budú použité na výkon povolania nevyvracajú spotrebiteľský charakter tejto zmluvy, lebo opak by musel preukázať žalovaný vzhľadom na to, že tak, ako správne uvádza súd prvej inštancie, z činnosti súdov je známe, že pri uzatváraní zmlúv žalovaný, resp. ním poverené osoby diktujú, čo je treba zaškrtnúť a iba z toho dôvodu by nebolo možné považovať žalobkyňu nie za spotrebiteľku. Opak mohol preukázať žalovaný, čo neurobil. Pritom nespotebiteľom je len tá osoba, ktorá do postavenia odberateľa tovaru alebo služieb vstupuje konaním v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Poskytnutie úveru na výkon povolania či podnikania predpokladá, že takúto činnosť žiadateľ o úver v skutočnosti aj vykonáva (pozri rozsudok NS SR z 19.08.2015, sp. zn. 8Sžo/45/2014). V prejednávanej veci ide aj podľa názoru odvolacieho súdu o spotrebiteľský úver, poskytnutí žalobkyni ako spotrebiteľke. Pritom dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania dlžníka zaťažuje toho, kto to tvrdí (vid' rozsudok NS SR z 19.08.2015, sp. zn. 8Sžo/45/2014). V prejednávanej veci žalovaný

túto dôkaznú povinnosť neunesol. Nie je dôvodná ani ďalšia odvolacia námietka, a to že právny vzťah medzi stranami sporu by mal byť právne posúdený podľa Obchodného zákonníka. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že už v minulosti aplikoval na účely posúdenia úverových vzťahov právnu úpravu obsiahnutú v Občianskom zákonníku. Niektoré rozsudky boli podrobené aj kontrole ústavnosti, ako napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. z n. 6Co/81/2012, ktorý obstál i v ústavnej rovine, lebo ústavná sťažnosť proti tomuto rozsudku bola odmietnutá uznesením Ústavného súdu SR č. k. I. ÚS 403/2013-10. Odvolací súd tak nemá dôvod od týchto záverov sa odchýliť. Je v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (porovnaj aj rozsudok NS SR vo veci 5MCdo/20/09). Neznamená to popretie úveru ako absolútneho obchodu, len dáva do pozornosti to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva, vrátane ustanovení § 52 až § 54 OZ. Rovnako nie je možné prijať tvrdenie, že v úverovej zmluve bolo možné stanoviť akúkoľvek výšku odplatu, keďže táto nebola zákonom regulovaná. Slovenský právny poriadok explicitne vymedzuje neprijateľné podmienky v § 53 ods. 4 OZ, pričom súd môže postupovať aj podľa generálnej klauzuly obsiahnutej v § 53 ods. 1 OZ, t.j. nad rámec zoznamu podmienok uvedených v prílohe smernice 93/13 alebo v OZ (viď aj uznesenia Krajského súdu v Trenčíne zo 06.08.2012, sp. zn. 2 CoE/203/2012 a zo 21.03.2013, sp. zn. 23CoE/465/2012). Navyše odplata tiež nesmie byť ani v rozpore s dobrými mravmi. V súvislosti s poplatkami odvolací súd dáva do pozornosti názor, podľa ktorého ak do celkovej výšky spotrebiteľského úveru bol zahrnutý aj poplatok za poskytnutie pôžičky, ktorý mohol podstatne narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa vo vzťahu k poskytovanej službe - poskytnutému úveru, takéto konanie zákonodarca považuje za nekalú obchodnú praktiku a súčasne ju zakazuje, čo plynie z rozsudku NS SR z 27.11.2013, sp. zn. 6Sžo/21/2013. Tiež je možné poukázať aj na rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 22.05.2014, sp. zn. 9Co/350/2012, podľa ktorého poplatky za služby spojené s administratívnou agendou predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa, a konanie banky, ktoré spočíva v účtovaní takýchto poplatkov, možno vo vzťahu k spotrebiteľovi hodnotiť ako poškodzujúce. Opodstatnený je preto záver o neprijateľnosti zmluvných ustanovení, ktoré oprávňujú banku vyberať tieto poplatky. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, za ktoré nie sú spotrebiteľovi poskytované nejaké protiplnenia. Je však možné súhlasiť s tvrdením odvolateľa, že úroky požadované nebankovými veriteľmi môžu byť vyššie ako úroky poskytované bankovým sektorom. No ak „poplatok“ v prejednávanej veci predstavoval v rozsahu 1/3 úrok a v rozsahu 2/3 náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívnou s tým spojenou, správne uvedené súd prvej inštancie vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a to čo do nákladov vo výške 2/3. Absentuje tiež aj požiadavka jeho určitosti, za čo je tento poplatok od spotrebiteľa žiadaný. Ani poukaz na rozhodnutia Krajských súdov v Žiline a Banskej Bystrici v tomto smere nemohli na veci nič zmeniť, nakoľko nie sú pre danú vec záväzné. K námietke žalovaného o nepreukázaní nalievavého právneho záujmu odvolací súd uvádza, že tento vyplýva zo zákona (č. 250/2007 Z.z.). Keďže v odvolaní sa namieta nesprávne právne posúdenie veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny, t.j. náležitý právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo, ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. O nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie v predmetnom konaní však nejde. Súd prvej inštancie správne aplikoval príslušné právne predpisy na zistený skutkový stav. Judikatúra súdov, vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porovnaj rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29.05.1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997 - III.). Odvolací súd preto so zreteľom na vyššie uvedené nepovažoval za potrebné zaoberať sa aj ostatnými odvolacími námietkami. Z týchto dôvodov odvolací súd považoval odvolanie žalovaného čo do výroku o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v časti poplatku zodpovedajúceho 2/3 nákladov za nedôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v uvedenej časti ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 CSP. K vznesenej námietke premlčania uplatnenej žalovaným až v podaní zo dňa 12.06.2017, ktoré bolo súdu doručené 14.06.2017 odvolací súd uvádza, že námietku premlčania je nutné náležite vyhodnotiť, hoci bola uplatnená až v odvolacom konaní. Aj keď teda prvoinštančný súd vo veci správne zhodnotil skutkový stav, jeho rozhodnutie v časti o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 586 eur s prísl. vzhľadom na vznesenú námietku premlčania bolo nutné zrušiť. Úlohou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní vyhodnotiť žalovaným vznesenú námietku premlčania. Ak zistí, že uplynula premlčacia

doba (či subjektívna alebo objektívna) rozhodne prihliadnúc na ňu, ak neuplynula, vyhodnotí ju ako nedôvodnú. K otázke premlčania už je rozsiahla judikatúra, lebo sa ňou zaoberali súdy všetkých stupňov. V novom rozhodnutí rozhodne prvoinštančný súd aj o všetkých trovách konania.

6. Na pojednávanie vo veci konané 20.6.2018 sa dostavil právny zástupca žalobkyne a žalobkyňa. Nedostavil sa žalovaný a jeho právny zástupca, ktorý svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal. Súd preto v zmysle § 180 CSP vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti; prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením v spise pripojených listinných dôkazov (návrhom s prílohami, zmluvou o úvere, vyjadreniami strán s prílohami) a zistil tento skutkový stav veci:

8. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že zotrávajú v celom rozsahu na podanej žalobe v zmysle jej rozšírenia, ktoré vyplýva z platobnej histórie samotného žalovaného, ako aj dôvodoch uvedených písomne a tejto navrhujú vyhovieť a priznať trovy konania. Predmetnou žalobu sa žalobkyňa domáha aj určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorá sa nachádza v konkrétne v bode 12 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Táto zmluvná podmienka bola už viackrát určená za neprijateľnú, či už okresným či krajským súdom v Prešove. Predmetná úverová zmluva neobsahuje všetky náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a z toho dôvodu je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Z toho dôvodu navrhuje, aby súd žalobkyňu priznal aj bezdôvodné obohatenie vo výške 586 eur spolu s úrokom z omeškania. Podľa ich názoru sú splnené podmienky na to, aby súd vyhovel žalobe v celom rozsahu a taktiež aj v rozsahu určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorá bola už vyhlásená za neprijateľnú v obdobných veciach a žalovaný ju naďalej používa.

9. Na pojednávaní dňa 20.6.2018 právna zástupkyňa žalobkyne uviedla, že zotráva na podanom návrhu aj v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia v celom rozsahu. Čo sa týka vedomostí žalobkyne o vzniku bezdôvodného obohatenia, poukazuje na písomné vyjadrenie zo dňa 24.5.2018, kde sa k uvedenému podrobne vyjadrili. Je názoru, že výsledky vykonaného dokazovania dokazujú aj to, že žaloba je dôvodná aj v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia, preto žiada žalobe vyhovieť a priznať náhradu trov konania.

10. Podaním zo dňa 30.4.2018 žalovaný uviedol, že má za to, že k bezdôvodnému obohateniu nedošlo a akýkoľvek nárok na jeho vydanie podlieha zákonnej subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej lehote. Premlčanie subjektívnej lehoty je možné odôvodniť presne tak ako to vo svojom rozhodnutí vedenom pod sp. zn. 17Co/372/2015 uviedol Krajský súd v Trenčíne, dňa 27.04.2016. Svoje rozhodnutie oprel o vedomosť dlžníka o bezdôvodnom obohatení spočívajúcom v platbách na úroky a poplatky úveru, vzniká v zásade v okamihu prvej platby dlžníka nad rámec poskytnutej istiny. Požadovaný nárok žalobcu zo zmluvy o úvere sa stal premlčaný v subjektívnej premlčacej lehote v celom rozsahu dňa 02.05.2013 (t.j. po uplynutí subjektívnej lehoty, ktorá začala plynúť dňa 02.05.2011, kedy žalobca poukázal na účet žalovaného poslednú splátku nad rámec sumy istiny) a v objektívnej premlčacej lehote dňa 02.05.2014. Žalobca svoju žalobu uplatnil na tunajšom súde až dňa 17.12.2014, čo sporné nie je. Má za to, že subjektívna premlčacia lehota začala v prípade zmluvy o úvere plynúť najneskôr nasledujúcim dňom odo dňa 02.05.2011, vzhľadom k skutočnosti že od tohto dňa mal žalobca vedomosť o úhrade, nakoľko žalovanému sumu uhradil dobrovoľne. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby sa vyžaduje skutočná (preukázaná) a nielen predpokladaná vedomosť. Má za to, že rozhodný dátum pre začiatok plynutia premlčacej doby bol ním dostatočne preukázaný. Navrhol žalobu zamietnuť. Poukázal na ust. § 451 OZ.

Podaním zo dňa 24.5.2018 žalobkyňa uviedla

11. Podaním zo dňa 24.5.2018 žalobkyňa uviedla, že čo sa týka subjektívnej a objektívnej premlčacej doby, tak pre kategóriu objektívnosti, je podstatou jej nezávislosť od ľudského vedomia. Naproti tomu, pre kategóriu subjektívnosti, je podstatou jestvovanie vo vedomí, závislosť od vedomia, získanie vedomostí. Objektívna premlčacia doba plynie pri bezdôvodnom obohatení od naplnenia skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia. Subjektívna premlčacia doba plynie od vtedy, kedy ten, na úkor koho bolo bezdôvodné obohatenie získané, skutočne zistí skutkové okolnosti, o tom, že môže podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť skôr. Ustanovenie § 107 ods. 1 OZ upravuje začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby a súčasne určuje dĺžku tejto premlčacej doby v trvaní dvoch rokov. Pre začiatok jej plynutia je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o: - vzniku bezdôvodného

obohatenia na jeho úkor a - subjekte, ktorý sa bezdôvodne obohatil. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru). ako takýto nárok, vyplývajúci z týchto skutkových okolností, možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné (rozsudok NS SR, sp. zn. 1 Cdo 67/2011). Pri posudzovaní začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 1 OZ je potrebné vychádzať z preukázanej, skutočnej, nie teda len predpokladanej vedomosti oprávneného o tom, že na jeho úkor došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal; ustanovenie § 107 ods. 1 OZ nemá touto vedomosťou na mysli znalosť právnej kvalifikácie, ale iba skutkových okolností, z ktorých možno vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie (rozsudok NS ČR z 15.6.2010, sp. zn. 21 Cdo 3433/2008 a 21 Cdo 3434/2008). Za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia v zmysle § 107 ods. 1 OZ treba považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal; nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr (rozsudok NS SR, sp. zn. 3 Cdo 145/2004). Inak povedané, pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná), nielen predpokladaná vedomosť oprávneného. Nevedela, že splátky, ktoré od nej žalovaný prijíma nad výšku istiny, od nej prijíma protizákonne. Žila v omyle, že žalovaný tieto platby prijíma v súlade so zákonom a tento omyl spôsobil žalovaný porušením spotrebiteľského práva, pričom verila tomu, že pri poskytovaní úveru postupuje s náležitou odbornou starostlivosťou, bezo zbytku podľa zákona. Až od združenia na ochranu spotrebiteľov, som sa dozvedela, že žalovaný odo mňa prijímal platby, v rozpore so zákonom a že mi predložil na podpis formulárovú spotrebiteľskú zmluvu, ktorá v rozpore so zákonom vytvárala dojem, že na splátky, na ktoré podľa zákona právo nemal, právo má. Až získaním vedomosti o týchto skutočnostiach, prichádzalo u nej do úvahy podanie žaloby, a až od tohto momentu mohla začať plynúť subjektívna premlčacia doba. (Aj keď som sa o nich mohla dozvedieť aj skôr). Ide o to, že časový okamih vzniku premlčacej doby, je zhodný s okamihom vzniku, tzv. žalobného práva (okamih zrodu žaloby, actio nata). Ide o deň, v ktorý oprávnený mohol po prvýkrát úspešne uplatniť žalobu na ochranu svojho subjektívneho práva na súde. To predpokladá vedomosť, oprávneného o skutkových okolnostiach vzniku actio nata. Ak oprávnený nevie o tom, že mu vzniklo žalobné právo, nemohol nastať okamih vzniku žalobného práva. Samozrejme, nejde o bezhraničnú dobu, ale o dobu limitovanú objektívnou premlčacou dobou. Pre vzťah objektívnej a subjektívnej premlčacej doby je charakteristické, že ich plynutie je komplementárne. To znamená, že okamih, v ktorom mohol oprávnený subjekt uplatniť právo po prvýkrát (tzv. actio nata), sa zásadne definuje momentom subjektívnej vedomosti oprávnenej osoby. Od tohto okamihu začína plynúť dvojročná premlčacia doba, na uplatnenie práva na súde, ktorá oprávneného od momentu udalosti, ktorá spôsobuje bezdôvodné obohatenie. Zákon vyžaduje dokonanie stavu vedomia oprávneného, reálnym nadobudnutím vedomostí o definovaných skutočnostiach. Nestačí teda možnosť, či pravdepodobnosť získania tejto vedomosti. Oprávnený musí uvedenými vedomosťami reálne disponovať. Vedieť komu zaplatila, kedy a koľko neznamena, že vie, že platila nedôvodne, že sa veriteľ na jej úkor bezdôvodne obohatil. Zákon na začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby nevyžaduje, aby získala vedomosť, o kvantite týchto skutočností, že sa stali, ale o ich kvalite, že došlo k porušeniu jej práv. Na začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je irelevantná vedomosť o tom, že niečo objektívne je, podstatná je vedomosť o tom, čo to je, to je podstata subjektívnej premlčacej doby. O tom, že sa žalovaný na môj úkor bezdôvodne obohatil, sa dozvedela od združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, v auguste 2014. Čo sa týka objektívnej desaťročnej premlčacej doby, tak konanie subjektu, ktorý dlhodobo a opakovane poskytuje spotrebiteľské úvery, sa nedá označiť ináč, ako úmyselné konanie vedúce k bezdôvodnému obohateniu tým, že nedáva svoje zmluvy do súladu so zákonom o spotrebiteľských úveroch a požaduje plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Doba, počas ktorej žalovaný poskytuje úvery a ich množstvo, vylučujú inú možnosť, ako tú, že žalovaný sa na úkor spotrebiteľov obohacuje úmyselne. Je vylúčené, aby žalovaný, ako profesionál v poskytovaní úverov, nepoznal spotrebiteľské právo, ako základný predpoklad jeho podnikateľskej činnosti. Poukázala na rozhodnutia : Okresný súd Prešov, v konaní vedenom pod sp. zn. 28C/45/2014 potvrdeným rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 1Co/293/2014, Okresný súd Svidník, v konaní vedenom pod sp. zn. 2C/102/2016, potvrdeným rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 2Co/9/2012, Okresný súd Svidník, v konaní vedenom pod sp. zn. 6C/167/2010, potvrdeným rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 3Co/89/2011, z 8.2.2012, Okresný súd Svidník,

v konaní vedenom pod sp. zn. 7C/107/2010, potvrdeným rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 7Co/84/2011, z 12.12.2011, Okresný súd Prešov, v konaní vedenom pod sp. zn. 17C/418/2014, potvrdeným rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 12Co/16-18/2016, Okresný súd Svidník, v konaní vedenom pod sp. zn. 2C/301/2013, potvrdeným rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 17Co/50/2015, Okresný súd Svidník, v konaní vedenom pod sp. zn. 2C/79/2010, potvrdeným rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 21Co/72/2014, Okresný súd Bardejov, v konaní vedenom pod sp. zn. 5C/457/2015, rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20Co/281/2015, 1Co/293/2014, 2Co/9/2012, 3Co/41/2012, 5Co/134/2012, 7Co/235/2015, 12Co/16/2016, 17Co/50/2015, 18Co/47/2016, 20Co/295/2014, 21Co/72/2014, NS SR sp. zn. 6MCdo/9/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/648/2013. U žalovaného sa teda nejedná sa o žiadnu kategóriu osôb, u ktorých sa zavinenie prezumuje, ale o preukázaný úmysel ožobračovať masovo desaťtisíce obyvateľov. Poukazuje ešte na aktuálne rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, a to: rozsudok, sp. zn. 3Co/105/2017 z 1.2.2018; uznesenie, sp. zn. 6Co/243/2016 z 2.2.2018; rozsudok. sp. zn. 18Co/18/2017 z 17.1.2018 a rozsudok sp. zn. 22Co/42/2018, z 26.4.2018. Na základe uvedených skutočností považuje námietku premlčania, za nedôvodnú.

12. Z listiny ako prehlásenie Združenia na ochranu spotrebiteľa HOOS zo dňa 25.5.2018 vyplýva, že žalobkyňa sa na nich obrátila s pomocou úvermi od žalovaného. Kontaktovala ich telefonicky začiatkom roka 2014, kde ju informovali o tom, aké listiny je potrebné zabezpečiť. Po zabezpečení zmlúv a prehľadu platieb, ju informovali, že sa jedná o zmluvy bezúročné a bez poplatkov a že obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky. Teda, ak jej veriteľ poskytol úver 500 eur a ona uhradila 984 eur, tak došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane veriteľa a že sa má právo sumy 484 eur domáhať súdnou cestou. Bolo jej odporúčané obrátiť sa na advokáta.

13. Podaním zo dňa 18.6.2018 žalovaný uviedol, že má za to, že k bezdôvodnému obohateniu nedošlo a akýkoľvek nárok na jeho vydanie podlieha zákonnej objektívnej a subjektívnej premlčacej lehote. Vydania bezdôvodného obohatenia sa žalobca v zmysle ustanovení OZ môže domáhať v subjektívnej (dvojiročnej) lehote, najneskôr však do uplynutia 3 ročnej objektívnej premlčacej lehoty. Ich začiatok je upravený odlišne. Tieto dve premlčacie doby začínajú plynúť, plynú a končia sa nezávisle od seba. Ich vzájomný vzťah je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že poškodenému ešte plynie druhá premlčacia doba. Žalovaný poukazuje na to, že požadovaný nárok žalobcu zo zmluvy o úvere sa stal premlčaný v subjektívnej premlčacej lehote v celom rozsahu dňa 2.5.2013. Nakoľko posledná splátka premlčaná v subjektívnej premlčacej lehote bola uhradená dňa 2.5.2011. Žalovaný má za to, že žalobcovi zo zmluvy o úvere subjektívna premlčacia lehota začala plynúť odo dňa 23.12.2010, vzhľadom k skutočnosti že od 23.12.2010 (uhradením istiny vo výške 500 Eur) mal žalobca vedomosť bezdôvodnom obohatení, nakoľko žalovanému uhrádzal sumy nad rámec istiny, ktorým sa hradili úroky a poplatky. Rovnako sú premlčané v subjektívnej premlčacej lehote aj ostatné splátky. Žalobca svoj návrh na súde uplatnil až dňa 17.12.2014, čo nie je sporné. Poukázal na § 107 ods. 1 OZ. Skutočná vedomosť žalobcu o tom, kto na jeho úkor získal majetkový prospech a v akej výške predstavuje vedomosť o rozhodujúcich skutkových okolnostiach. Poukázal na § 2 zákona č. 1/1993 Z. z. (domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná). Vedomosť o obsahu práva je ovládaná zásadou neznalosť práva neospravedlňuje. Znalosť práva sa u jeho adresátov nevyvrátiteľne predpokladá a inak tomu ani nemôže byť ani v prípade posudzovania jeho znalostí ako východiska pre vedomosť o bezdôvodnom obohatení. Za okamih vzniku skutočnej o obsahu práva je potrebné považovať deň účinnosti právneho predpisu. Vedomosť o tom že zmluva neobsahuje požadované údaje je potrebné na strane žalobcu viazať k okamihu podpisu zmluvy. Podpis predstavuje prejav súhlasu s písomným právnym úkonom. Ako prejav súhlasu logicky zahŕňa aj prejav znalostí obsahu. Zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, bol vyhlásený v Zbierke zákonov a dňom jeho uverejnenia platí domnienka, že sa stal známym pre každého, koho sa týka. Treba preto vychádzať z toho, že žalobca v čase uzatvorenia zmluvy sa dozvedel, že ak v zmluvách chýbajú obligatórne náležitosti požadované zákonom č. 129/2010 Z. z., úver je bezúročný a bez poplatkov. V prípade tvrdení žalobcu, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel až po vysvetlení, ktoré mu podal právny zástupca je účelové. Žalobca sa reálne dozvedel, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu dňom, v ktorom zaplatil sumu nad rámec istiny. Rovnaký názor týkajúci sa vedomosti o bezdôvodnom obohatení spotrebiteľa zastáva aj Najvyšší súd SR rozhodnutím sp. zn. 1 Cdo 67/2011 ako aj 5 Cdo 121/2009. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy,

keď skutočne zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, t.j. nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To kedy oprávnený, získal informácie o právnej stránke možnosti domáhať sa vydanie bezdôvodného obohatenia (napr. o tom, ako môže právne kvalifikovať jeho nárok), nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné (záver z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1 Cdo 67/2011). To kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. To znamená, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie. Rozhodujúcim pritom je zákon č. 129/2010 Z. z., priamo ustanovuje kedy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Bolo by neprimeranou ochranou práva spotrebiteľa a porušenie základnej zásady CSP ktorou je rovnosť strán, pokiaľ by bol začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby posunutý dna deň, kedy sa od svojho právneho zástupcu dozvedel, že žalovaný sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. K rovnakým názorom dospel aj Najvyšší súd SR, sp. zn. 5 Cdo 121/2009 ktorý v odôvodnení konštatoval, že pre začiatok behu dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodný deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. Pre záver dozvedieť sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie „skutkového stavu“ (teda nie posúdenie jeho právnej kvalifikácie). - Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 169/2017. O určení zmluvy za neplatnú resp. o bezúročnej a bez poplatkovej úverovej zmluvy vzhľadom na nevyvrátiteľnú právnu domnienku znalosti právnych predpisov mal žalobca podľa § 2 zákona č. 1/1993 Z. z. vedomosť už pri podpise zmluvy o úvere, rovnako mal vedomosť už pri podpise úverovej zmluvy o tom, kto je veriteľom zo zmluvy o tom, komu a kedy jednotlivé splátky úveru spláca. Žalobca od svojho právneho zástupcu získal iba vedomosť o právnom posúdení veci, čo však nemožno stotožniť s dozvedením sa o rozhodujúcich skutkových okolnostiach pre účely zistenia vzniku bezdôvodného obohatenia. Na základe tejto skutočnosti začala plynúť subjektívna lehota zaplatením príslušnej splátky úveru nad rámec zákonom ustanovenej povinnosti (Okresný súd Bratislava I, sp. zn. 7C/195/2012 zo dňa 30.6.2016). Tým, že splátky úveru uhrádza sám dlžník jemu uznanej výške možné úsudok v okamihu platenia sumy zodpovedajúcej istiny urobiť na základe jednoduchého matematického výpočtu. Preto sa musí dlžník dozvedieť o tom, že platí veriteľovi nad rámec poskytnutej istiny súčasne s okamihom, kedy uhradí splátku, ktorou poskytnutú istinu prvýkrát preplatí. Vedomosť dlžníka o bezdôvodnom obohatení spočívajúce v platbách na úroky a poplatky úveru, ktorý bol bezúročný a bez poplatkov v dôsledku sankcie zakotvenej právnej úprave spotrebiteľských úverov, vzniká v zásade v okamihu prvej platby dlžníka nad rámec poskytnutej istiny (KS Trenčín, sp. zn. 5Co/351/2016 zo dňa 17.5.2017) V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/67/11 a tiež názor Krajského súdu v Nitre vysloveného v obdobnej právnej veci vedenej pod sp. zn. 6Co/562/2015. Premlčanie subjektívnej lehoty je možné odôvodniť presne tak ako to vo svojom rozhodnutí vedenom pod sp. zn. 17Co/372/2015 uviedol Krajský súd v Trenčíne, dňa 27.04.2016. Svoje rozhodnutie oprel o vedomosť dlžníka o bezdôvodnom obohatení spočívajúcom v platbách na úroky a poplatky úveru, vzniká v zásade v okamihu prvej platby dlžníka nad rámec poskytnutej istiny. V prípade ak by žalobca namietal a poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6MCdo 9/2012, v tom zmysle, že princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana spotrebiteľa. V danom prípade vzniesol žalovaný hmotnoprávnu námietku premlčania, na ktorú súd musí vziať zreteľ. Ak druhá strana účinne vzniesla námietku premlčania, nemožno ani v prípade spotrebiteľa pripustiť odlišnú interpretáciu ustanovení zákona o plynutí subjektívnej premlčacej doby, v ktorej sa môže domáhať vydanie bezdôvodného obohatenia. Rovnaký názor zastáva aj Najvyšší súd SR rozhodnutím, sp. zn. 3 Cdo 169/2017, ktorý vo veci týkajúcej sa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6MCdo 9/2012 v kontexte princípu vigilantibus iura scripta sunt c/a ochrana práv spotrebiteľa, poukázal že predmetné rozhodnutie NS SR, sp. zn. 6MCdo 9/2012 bolo vydané v skutkovo a právne odlišnej veci, líšiace sa od predmetu sporu žalobkyne a žalovanej nielen z hľadiska podstaty účelu konania, ale aj procesného postavenia spotrebiteľa. Vo veci rozhodnutia NS SR, sp. zn. 6MCdo 9/2012 poukázal NS SR na uvedený princíp v súvislosti s riešením procesnej otázky (oprávnenia exekučného súdu skúmať právomoc rozhodcovského súdu vydať rozhodcovský rozsudok), ale v tomto konkrétnom prípade nejde o riešenie právomoci exekučného súdu ale na riešenie hmotnoprávnej otázky (začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby) (Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 169/2017). Na základe uvedeného nemožno aplikovať rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6MCdo 9/2012, v tom zmysle, že princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach

ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana spotrebiteľa. Rovnaký názor zastáva aj Krajský súd v Nitre, ktorý Rozsudkom, sp. zn. 6Co/430/2016 zo dňa 29.11.2017. Žalovaný dáva súdu do pozornosti že, k imanentným znakom právneho štátu patrí neodmysliteľne aj princíp právnej istoty (napr. PL. ÚS 36/95), ktorého súčasťou je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Ak všeobecný súd rozhodol v zásade v identických veciach na základe analogických skutkových zistení s diametrálne odlišným výsledkom a svoj názorový posun primeraným spôsobom neodôvodnil, je jeho rozhodnutie v rozpore s ústavou chráneným princípom právnej istoty a porušuje právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (nález Ústavného súdu SR z 29. mája 2013, sp. zn. I. ÚS 564/2012-48). Je nesporné, že sa žalobca dozvedel o bezdôvodnom obohatení dňom uhradenie sumy nad rámec istiny, podľa nevyvráťiteľnej právnej domnienky uvedenej v § 2 zákona č. 1/1993 Z. z. Zbierke zákonov SR. A teda nárok žalobcu je premlčaný v subjektívnej premlčacej dobe v celom rozsahu. Navrhuje, aby žalobu v celom rozsahu zamietol.

14. Z listiny označenej ako odpoveď žalovaného zo dňa 16.4.2014 (čl. 6) vyplýva, že zmluva bola uzavretá dňa 24.3.2010 a uhradená dňa 2.5.2011.

15. Z listiny označenej ako prehľad úhrad (čl. 44, 62) vyplýva, že žalobkyňa na účet žalovaného uhradila spolu sumu 1.064,- eur v období od 20.4.2010 do 2.5.2011.

16. Dňa 24.3.2010 uzavreli žalobkyňa ako dlžník a žalovaný - POHOTOVOSTĚ, s.r.o., ako veriteľ zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX na základe ktorej veriteľ poskytol dlžníkovi sumu 500,- eur, pričom dlžník sa veriteľovi zaviazal zaplatiť mu okrem poskytnutej sumy aj poplatok vo výške 484,- eur, teda všetko vo výške 984,- eur v 12. mesačných splátkach po 82,- Eur, počnúc dňom 26.4.2010. Zmluva obsahovala na jednom liste papiera dve strany, na prvej boli uvedené údaje o veriteľovi, číslo zmluvy a číslo žiadosti o zmluvu, údaje o dlžníkovi (vyplnené boli meno, priezvisko, trvalé bydlisko, rodné číslo, číslo OP, kolónka o trvalom pobyte), poskytnutý úver, výška poplatku, počet splátok, výšku mesačných splátok, deň začiatku splatnosti a kolónka o to, že finančné prostriedky sú použité na účel - zamestnanie. Ďalej zmluva obsahuje dátum uzavretia, čas, meno a podpis mandátára, podpis dlžníka, dátum prevzatia finančnej hotovosti 24.3.2010 a potvrdenie o prevzatí finančnej hotovosti s podpisom dlžníka. Na druhej strane zmluvy sa nachádzajú Všeobecné podmienky poskytnutia úveru (ďalej VPPÚ). Zmluva je uzavretá podľa § 497 Obch. zák. a nasl..

17. Z výpisu z Obchodného registra vyplýva, že žalovaný okrem iného má v predmete podnikania aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov (súdu známe z jeho činnosti).

18. Otázkou vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného vo výške 586,- eur a spotrebiteľského charakteru zmluvného vzťahu medzi stranami sporu súd vyriešil v pôvodnom súdom rozhodnutí zo dňa 19.10.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.2.2018, č.k. 19Co/150/2017-167. Predmetom ďalšieho konania ostala len otázka posúdenia a rozhodnutia súdom o vznesenej námietke premlčania.

19. Vzhľadom k ďalšiemu predmetu konania týkajúceho sa vznesenej námietky premlčania nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia sa súd musel v rámci rozhodovania vysporiadať s touto otázkou, ku ktorej právne uzatvára :

20. Podľa § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z. (o ochrane spotrebiteľa účinného v čase vzniku právneho vzťahu) každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách 9).

Odkaz na § 52- 54 Občianskeho zákonníka.

21. Podľa ods. 5 cit. ust. proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej

týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

22. Podľa § 52 OZ (účinného v čase vzniku právneho vzťahu) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 53 ods. 1 - 5 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľ oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukládajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči predávajúcemu vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči predávajúcemu,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba predávajúcemu,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

24. Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

25. Podľa § 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

26. Podľa § 100 ods. 1 OZ Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

27. Podľa § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

28. Podľa § 107 ods. 1 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

29. Podľa ods. 2 cit. ust. najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

30. Podľa ods. 3 cit. ust. ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihliadne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat.

31. Podľa § 517 ods. 1, 2 OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

32. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení platnom ku dňu omeškania žalovaného výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky²⁾ platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. V tomto prípade sa žiadajú úroky z omeškania vo výške 8 % ročne, teda v súlade s uvedeným.

33. Ako bolo vyššie uvedené po vykonanom dokazovaní mal súd zato, že medzi žalobkyňou a žalovaným bol založený záväzkový vzťah, a to zmluvou o úvere č. 800500519 zo dňa 24.3.2010, ktorú súd posúdil s poukazom na povahu účastníkov zmluvy a spôsobu uzavretia zmluvy, ako zmluvu spotrebiteľskú, na ktorú sa vzťahujú ust. o spotrebiteľských zmluvách uvedené v OZ. Pre celkové posúdenie právneho vzťahu majú prednosť osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 OZ. Tým pádom súd použil ustanovenia Občianskeho zákonníka na právne posúdenie právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, ale aj na z toho vyplývajúce účinky omeškania či premlčania nároku. Pričom ako vyplýva z cit. ust. OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona (myslí sa Občianskeho zákonníka) v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Zároveň súd dospel k záveru, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere je uzavretá v zmysle zák. č. 258/2001 Z.z. a že v nej absentuje riadne uvedenie údajov vyžadovaných cit. zák.. Dôsledkom neuvedenia podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je v zmysle § 4 ods. 3 cit. zák. Z.z. je, že sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

34. Žalobkyňa si plnila svoje povinnosti z úverovej zmluvy a to splácať splátky úveru do výšky 1.086,- eur (podľa potvrdenia žalovaného). Žalovaný tieto plnenia prijímal, bez toho, aby sa správal ako dodávateľ, ktorý sa správa vo vzťahu korektne a v súlade s dobrými mravmi a nedbal na ochranu spotrebiteľa. Žalobkyňa ako bežný spotrebiteľ nemusela mať (a ani nemala, keď plnil dlh) pochybnosti o zmluve a jej neprijateľných dojednaniach a mohla sa reálne spoľahnúť na veriteľa, že zmluva je platné uzavretá a je nutné plniť z nej vyplývajúce povinnosti. V zmysle cit. ust. § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z.z. však žalobkyňa mala plniť len to, čo jej bolo reálne poskytnuté zo strany veriteľa, teda sumu 500,- eur. Plnenie navyše (suma 586,- eur) teda predstavuje na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie a teda majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu v zmysle § 451 ods. 2 OZ (aj pre neprijateľnosť dojednania o poplatku; platí obdobne tento záver).

35. S ohľadom na vyššie uvedené súd žalobe v tejto časti vyhovel a zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle cit. ust. Občianskeho zákonníka a zákona na ochranu spotrebiteľa v sume 586 eur (1.086 eur - 500 eur) vrátane úrokov z omeškania v zákonnej výške počnúc dňom po doručení žaloby žalovanému, teda od 10.10.2015 do zaplatenia, keďže žalovaný je naďalej v omeškaním so zaplatením (§ 517 ods. 1,2 OZ v spojení s § 563 OZ).

36. Pri práve na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia plynie jednak subjektívna dvojročná premlčacia doba plynúca odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, a jednak objektívna trojročná premlčacia doba plynúca odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, resp. desaťročná pri úmyselnom obohatení.

37. Čo sa týka uplatnenej námietky premlčania nároku žalobcu, v tomto súd odkazuje odôvodnenie rozsudku vo veci 19.10.2016 (čl. 111) v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu (vid' bod 4,5 odôvodnenia) a skutočnosť, že žalovaný ako dodávateľ nerešpektoval zákony na ochranu spotrebiteľa, zákon o spotrebiteľských úveroch či samotný Občiansky zákonník, nedbal na zvýšenú ochranu spotrebiteľa a napriek zákonnej úprave spotrebiteľských zmlúv nedodrжал zákonom stanovené náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, čím jednoznačne konal v rozpore s uvedeným a uvedené konanie nemožno nazvať inak ako konaním úmyselným a bezdôvodné obohatenie, ktoré týmto vzniklo, ako úmyselné (min. nepriamy úmysel - uzrokovanie s tým, že v prípade nedodržania náležitosti spotrebiteľskej zmluvy, nastúpi sankcia a s tým, že koná s úmyslom získania bezdôvodného obohatenia - prospechu na úkor spotrebiteľa - slabšej strany zmluvného vzťahu). Navyše ak žalovaný opakovane nerešpektuje ust. § 53a OZ a teda povinnosť veriteľa zdržania sa užívania súdom vyhlásenej neprijateľnej zmluvnej podmienky a naďalej z uvedeného neprijateľného dojednania prijíma plnenia od spotrebiteľov. Teda má konkrétnu vedomosť o tom, aké ním prijímané plnenie je neprijateľným a ktoré spĺňa atribúty plnenia bez právneho dôvodu, teda bezdôvodné obohatenie. Aj napriek uvedenému koná týmto spôsobom žalovaný ďalej, preto jeho konanie je nutné hodnotiť len ako úmyselné. Takéto nekorektné správanie sa veriteľa na trhu nie je prípustné a je v rozpore s dobrými mravmi. Keďže žalovaný vystupuje ako dodávateľ - poskytovateľ spotrebiteľských úverov nebankovým spôsobom (vid' OR) v rámci svojho predmetu činnosti súd predpokladá jeho znalosť právnych predpisov upravujúcich poskytovanie úverov spotrebiteľovi a náležitostí právnych úkonov a že mal konať s odbornou starostlivosťou a dodržať náležitosti právneho úkonu. Jedná sa o tzv. prezumpcia znalosti práva. Taktiež je nepochybné, že žalovaný v postavení dodávateľa je tým silnejším účastníkom zmluvného vzťahu.

38. Žalobkyňa si uplatnila žalobou nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia dňa 17.12.2014 v rámci plynutia objektívnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 2 OZ (v 10 - ročnej objektívnej premlčacej dobe od kedy k nemu došlo, počítanej odo dňa zaplatenia dlhu v celom rozsahu 2.5.2011). O tom, že došlo k porušeniu jej práv sa žalobkyňa dozvedela až v roku 2014 ako to vyplýva z jej vyjadrenia a vyjadrenia občianskeho združenia na ochranu spotrebiteľa (dôkaz nebol protistranou spochybnený). Dovtedy mohla ako priemerný spotrebiteľ predpokladať, že uzavretá zmluva o úvere spĺňa všetky zákonom stanovené náležitosti a že sa veriteľ na jeho úkor neobohatí. Teda subjektívna premlčacia doba mohla začať plynúť až rokom 2014, kedy sa obrátila na združenie, pričom v tom istom roku podala žalobu na súd. Jej nárok preto nemôže byť premlčaný. Navyše takto uplatnenú námietku premlčania pri tak neodbornom správaní sa veriteľa v zmluvných vzťahoch možno považovať za uplatnenú v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 OZ. Rovnako súd nemá pochybnosti, kto sa v tomto zmluvnom vzťahu správal nie v súlade s dobrými mravmi. Čo sa týka začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby súd

poukazuje na rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo 145/2004, 1Cdo 67/2011, či R 25/1986, či Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/12/2017.

39. Preto súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a z vyššie uvedených dôvodov súd neakceptoval námietky žalovaného a neprihliadal na jeho argumentáciu udávanú v jeho písomných podaniach. V ďalšom sa súd neodchýlil od rozhodovacej praxe súdov.

40. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 odsek 1 v spojení s § 262 C.s.p. tak, že žalobkyni priznal ich plnú náhradu.

41. Súd lehotu na splnenie povinnosti uloženej žalovanému týmto rozsudkom určil v súlade s § 232 ods. 3 C.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.